

ČEHOSLOVAKI SO SE ZAVZELI ZA JUGOSLOVANE

ČEHOSLOVAŠKO ČASOPISJE ODLOČNO OBSOJA MUSSOLINIJA IN NJEGOVE NESRAMNE METODE

"Pravo Lidu" pravi, da mora vsak pošten človek obsojati strašen režim, ki ga je uveljavila Italija po naših krajih. — Mussolini naj se ne dotika Čehoslovaške. — Vlada mora dovoliti protestne demonstracije. — Češka fašistična stranka bo izpremenila svoje ime.

PRAGA, Čehoslovaška, 11. septembra. — Čehoslovaki se vedno bolj udeležujejo kot branilci in zagovorniki Jugoslovanov.

Jugoslovani imajo skrajno prepotentnega in drznega sosedu, vsled česar rajši molče, boječ se, da bi s kako napremljeno besedo ali kretjino ne zapletli svoje domovine v vojno.

Tukajšnji najuglednejši dnevnik "Pravo Lidu" se je pa danes zavzel za vse evropske Slovane, češ, da jim preti največja nevarnost od fašistične Italije.

Ko je po eksekuciji štirih Slovencev v Bazovici pri Trstu, čehoslov. časopisje najstrožje obsodilo ta najnovejši zločin italijanske vlade, je zahteval tukajšnji italijanski poslanik, da morajo listi prelicati svoje obdolžitve.

"Taka zahteva je največji škandal, — pravi Pravo Lidu, — kajti to pomenja vmešavanje v suverenost naše države. Mislimo, da je napočil čas, ko je treba napraviti konec takim nesramnostim. Čas je, da zaključimo gospodu Mussoliniju: — Roke proč od Čehoslovaške! Takega njegovega obnašanja bi ne trpeli v Londonu, Parizu ali v Berlinu. Zakaj bi go trpeli mi? Mera italijanskih nesramnosti je zvrhoma polna. Vsak pošten človek mora obsojati strašen režim, ki ga je uveljavila Italija v zasedenem ozemlju. Naša republika je suverena država, in našemu časopisju niti na um ne pride, da bi se podvrlo kakršnikoli Mussolinijevi kontroli!"

Zgražanje nad eksekucijo štirih mladih Slovencev ni ponehalo, pač pa narašča.

Čehoslovaška poslanska zbornica je oficijelno protestirala proti temu nasilju. Podoben protest je poslala Unija Čehoslovaških Zensk.

Stranka narodnih socialistov, kateri načeljuje zunanji minister dr. Beneš, je sklicala za jutri zborovanje pod geslom: "Proti fašizmu, proti napadom na slovanstvo, proti laškemu barbarizmu!"

Sklicanih je bilo tudi več podobnih zborovanj, katera je pa policija prepovedala, češ, da se vlada boji novih diplomatskih zapletljajev z Italijo.

Proti prepovedi je časopisje odločno protestiralo. Čehoslovaška fašistična stranka je sklicala sejo, v namenu, da izpremeni svoje ime.

NOVA OFENZIVA NA KITAJSKEM

400,000 mož bo vprizorilo veliko ofenzivo v Honanu. — Banditi plenijo ter požigajo po vaseh.

ŠTANGHAJ, Kitajska, 1. septembra. — Vladne čete, ki so močne 400,000 mož, so prišle danes z velikansko ofenzivo, koje namen je pregnati združene severne vstaje iz province Honan.

Vojaske poročila nacionalistične vlade trdijo, da je 40 divizij na poti proti Čengjavu. Poročila iz neodvisnega vira pravijo, da je bilo več tisoč vojakov odtegnjenih z bojne fronte v Santangu in da prodirajo zapadno preko železniške proge Hajčav-Čungtang. Preplave, ki ovirajo železniški promet, otežujejo tudi prodiranje proti zapadu od Kveitefa v Honanu.

Močni oddelki nacionalistov pa

prodirajo severno ob Peking-Hajkov železnici ter se nahajajo sedaj sto milj južno od Kenčava.

Iz istočnega dela province Honan poročajo, da so vprizorili nacionalistični vojniki velike izgrede. Zasedli so več vasi ter prisilili kmete izprazniti njih domove ter prenočevati na prostem.

Dosti kmetov je bilo prisiljenih obleči vojaške suknje dočim morajo njih žene zalagati vojake s potrebnimi hranami.

Povsod vladajo zopet banditi ter more, kjerkoli naletijo na najmanjši odpor.

Vojaki, ki ne poznajo nikake discipline, so zasedli lastnino inozemskih misijonov. Zaplenjena je bila tudi lastnina južne baptistovske misije v Kvejteh.

PROTI VEŽBANJU MLADINE

Coloradska državna Delavska Federacija se je odločno izrazila proti vojaškemu vežbanju mladine.

Delavski voditelji pravijo, da se s tem vzgaja mladino v militarističnem duhu.

PILSUDSKI JE POSTAL DIKTATOR

Maršal Pilsudski dal aretirati vse sovražne poslance. — Listi, ki so sporočili o dogodku so bili zaplenjeni.

VARŠAVA, Poljska, 11. septembra. — Maršal Pilsudski je prišel danes z obširnimi odredbami proti svojim parlamentarnim nasprotnikom, ko je dal 22 poslancev opozicijskih strank enostavno aretirati ter vreči v ječo.

Skoro vse sovražnike maršala so orožniki aretirali danes zjutraj. Dva, ki sta čula po ovinkih o nameravanem koraku maršala, sta hotela pobežniti navse zgodaj zjutraj.

Bila pa sta aretirana na postaji.

Med aretiranimi se je nahajal tudi Vincenc Vitoš, prejšnji predsednik ter sedanjí voditelj kmečke stranke. Aretirali so ga na postaji v Krakovu. Vse jetnike so prevedli v Brest-Litovsk. Zaporna povelja so bila izstavljena radi "zločinov" proti predsedniku in obstoju poljske države.

Varšavska odvetniška zbornica je sprejela takoj, ko je postal splošno znan korak Pilsudskega, resolucije, v katerih je protestirala proti samovoljnemu nastopu maršala.

Aretracije poslancev so značili kot proti-ustavne in proti-postavne ter zahtevali takojšnje oprosteno.

Nadalje so tudi poslali protest justičnemu ministru. Ta pa se je izognil zadevi ter izjavil, da je bila aretacija zgolj administrativna, da je bila vprizorjena brez njegove vednosti in da je vsa stvar izven njegovega delokroga.

Večerni listi, ki so prinesli poročila o tem dogodku, so bili vsi zaplenjeni. Vsi poslanci, ki so bili aretirani, pripadajo opozicijskim strankam ter so se vsi udeležili zadržanja zborovanja proti Pilsudske. Na tem sestanku so razpravljali o korakih, katere namerava storiti poljska vlada.

"GRAF ZEPPELIN" NAVDUŠENO POZDRAVLJEN

"Graf Zeppelina" so pozdravili s petjem "Internacionale". — Dr. Eckenerja je sprejela sovjetska vlada.

MOSKVA, Rusija, 11. septembra. — Pri prvem obisku kar jih je kdaj vprizorila nemška zračna ladja, je bila pozdravljena od velike ljudske množice na prav prisrčen način.

Rdeče zastave so zaplovale in ljudje so pričeli peti internacionalno in nemške revolucionarne pesmi.

Po kratkem obisku se je zračna križarka zopet obrnila ter letela nazaj v Nemčijo.

Ker je bil veter ugoden, je dospel "Zeppelin" prej v Moskvo kot se je splošno pričakovalo. Po nizkem letu preko mesta ter zopetni "poklonitvi" nad Kremljem, sedežem sovjetske vlade, je "Graf Zeppelin" pristal na Oktobrskem letalnem polju.

Oddelek 250 vojakov Rdeče armade mu je pomagal pristati.

Dr. Eckener je izstopil, in takoj so ga pozdravili načelniki sovjetske vlade.

Nato so vzeli s krova pošto. Kmalu nato je dr. Eckener zopet vstopil in zračna ladja se je takoj dvignila ter odletela proti domu.

NEMŠKI LETALCI SO SE VRNILI

Sinoči so se odpeljali proti Nemčiji štirje nemški letalci s kapitanom Gronaunom na čelu, ki so dospeli v New York v Dornierovem hidroplanu "D-1422". Na pomolu se je zbrala ogromna množica ljudi, ki so se prisrčno poslovili od držnih letalcev.

KOMUNIST HOELTZ RANJEN

BAD ELSTER, Saška, 10. septembra. — Eden najvplivnejših nemških komunistov, Max Hoeltz, ki se je pred kratkim vrnil iz Moskve, je bil težko ranjen v boju z narodnimi socialisti. Odvešti so ga morali v bolnišnico.

ZBOROVANJE LIGE NARODOV

Novi podpredsedniki in predsednik so bili izvoljeni na prvi seji Lige narodov.

ŽENEVA, Švica, 11. septembra. — Pri večerajšnji seji enajstega zborovanja Lige narodov, je imel predsednik Cesar Zumeta iz Venezuele nagovor, v katerem je povdaril, da je Liga narodov v preteklem letu zelo malo storila. Opozoril je prav posebno nato, da niso prišli problemi mednarodnega razoroženja nikamor naprej.

Tudi boj proti trgovini z omamnimi sredstvi je v zadnjem letu zelo malo napredoval.

Zaključil je s pozivom na solidarnost vseh članov.

Pod predsedništvom Nikole Titulescu so bili izvoljeni naslednji podpredsedniki:

Arthur Henderson iz Anglije. Aristide Briand iz Francije. Matsudeira iz Japonske.

Razventega pa so bili zopet izvoljeni Julius Curtius iz Nemčije, Quinones de Leon iz Španske ter Adolfo Costadurels iz Bolivije.

Nato so bili izvoljeni predsedniki različnih komitejev. Med njimi je bil tudi Sir Robert Borden iz Canade za politični komitej. Njegovo izvolitev smatrajo vsi za zelo ugodno za predlog Brianda, naj se ustanovi Združene države Evrope.

Nenadno odpotovanje zastopnika Italije, Dino Grandi-ja je vzbudilo splošno pozornost.

Seja je bila zaključena popoldne.

ZITA NASPROTUJE POROKI

DUNAJ, Avstrija, 11. septembra. — Komornik bivše cesarice Zite je objavil danes daljšo izjavo, v kateri se glasi, da je Zita odločno nasprotovala poroki nadvojvode Albrehta z Ireno Ruday, ki je ločena od svojega moža. Zita pravi, da zastopa svojega sina Otona, ki ima zasedati madžarski prestol ter da se je Albreht poročil brez njenega dovoljenja.

Albreht je odvrnil, da ni vprašal nikogar za svet in dovoljenje, ampak da se je ravnal po madžarskih deželnih postavah.

Poroka je bila dne 26. avgusta v Brighton, Anglija.

VULKANSKI IZBRUH NA SICILIJU

Lava je napravila dosti škode na Liparskem otočju. — Število žrtev zaenkrat še ni znano.

MESSINA, Sicilija, 11. septembra. — Na Stromboli se je pojavila močna vulkanska erupcija, na Liparskem otočju, severno od tukaj, pa močan potres.

Žrtev je precej, toda natančno število še ni znano.

Proti obema otokoma so bile takoj poslale laške bojne ladje z zdravniki, hrano in drugimi potrebščinami.

Vulkanski otok Stromboli je ves zavrt v oblak pepela. Najbolj so poškodovane vasi Stromboli, Ginestra in San Bartolomeo.

Liparsko otočje je nekaka kazenska kolonija za italijanske politične jetnike.

(Tam je zaprtih tudi dosti primorskih Slovencev. Op. ur.)

Otočje ima par tisoč prebivalcev.

VELIK VIHAR V LONDONU

LONDON, Anglija, 11. septembra. — Takega viharja, kot je izbruhnil danes zvečer, ne pomni London že več let. V postaje podcestne železnice je vdrla voda in za več ur onemogločila vsak promet. Po nekaterih cestah so bili avtomobili od osi v vodi.

NAJVEČJE ORGLE V ITALIJI

MESSINA, Italija, 11. septembra. — Nobeno italijansko mesto se ne more postavljati s takimi orglami kot jih je dobila tukajšnja katedrala. Izdelala jih je tverška Giovanni Tamburini v Cremi. Orglje imajo deset tisoč piščali.

66 DELEGATOV BO ZASTOPALO INDIJSKI NAROD

Gandhijev nacionalističen kongres ne bo zastopan na konferenci. Se z nam zastopnikov vseh razredov je bil objavljen.

LONDON, Anglija, 11. septembra. — Indijski urad je objavil večer zvečer seznam 66 delegatov, ki bodo zastopali indijske politične stranke na konferenci ki se bo vršila jeseni v St. James palači.

Mahatma Gandhi in vseindijski nacionalistični kongres sta se branila poslali delegate.

Gandhijeva stranka pa je najbolj mogočna v Indiji in raditega se domneva, da ne bo konferenca dosti opravila.

Deset mahradž načeljuje seznamu. Delegati se bodo morali pečati s politično bodočnostjo Indije. Nadalje so med njimi tudi zastopniki vseh slojev in celo "nedotakljivi" ter indijske ženske.

KOMUNISTI NA POTI PROTI PREDSED. PALAČI

BERLIN, Nemčija 11. septembra. — Večeraj so se vršile po vsem tukajšnjem mestu velike komunistične demonstracije. Odelek komunistov je hotel iti pred predsedniškovo palačo, kar je pa policija preprečila ter demonstrante razgnala. Policisti so odadli več streliv, in nekaj komunistov je bilo ranjenih.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenec točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenec in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.30
"	2500	\$ 46.00	"	500	\$ 27.40
"	5000	\$ 91.00	"	1000	\$ 54.25
"	10,000	\$ 181.00			

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisanim potom sporazume glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
22 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

RANJENI VOJAKI V BELI HIŠI

Pred kratkim je predsednik Hoover povabil na vrt Bele hiše več sto ranjenih vojakov, ki se nahajajo po raznih washingtonskih bolnišnicah, ter jih dobro pogostil. Na sliki ga vidite, kako se pogovarja z ubogim pohabljencom.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a Corporation)

Frank Sakser, President Louis Fenešnik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For a whole year in advance	For New York for a whole year	\$7.00
in Canada	For a whole year	\$8.00
For a whole year	For a whole year	\$7.00
For a whole year	For a whole year	\$7.00
For a whole year	For a whole year	\$7.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" ishaša vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopolni tisk podpis in osebno se ne priobčujajo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, poštno, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3879

BREZPOSELNIŠTVO IN VPRAŠANJE PLAČE

Pozimi so kapitalisti držno zatrjevali, da je pojav nezaposlenosti le začasen ter da bo pomladi bolje.

Napočila je pomlad, toda brezposelnih je bilo vedno več.

— Poleti bo bolje, — so dejali. Toda tudi s prihodom poletja se ni število brezposelnih zmanjšalo.

Zdaj ne govorimo več o tem, kdaj bo brezposelnosti konec. In tudi ne o tem, kako bi jo bilo mogoče odpraviti.

Zdaj razpravljajo, kdo jo je zakrivil ter zvrčajo krivdo drug na drugega.

Pred kratkim se je razceperil Henry Ford ter rekel, da je zakrivila brezposelnost lanska panika na borzi ter da je sedanja depresija pravzaprav posledica brezmejne spekulacije borznih igralcev.

To je seveda le izgovor in prazna fraza.

Delavci namreč prav dobro vedo, da je zakrivila brezposelnost blazna nadprodukcija ter da bi bilo kmalu že vsaj nekoliko boljše, če bi bil v vseh industrijah uveden petdnevni delovni teden.

Fordova izjava je pa navzlic temu značilna že vsaj v enem oziru, namreč, da ni zvrzel krivde na delavce, kot jo skoro dosledno zvrčajo njegovi tovariši velekapitalisti.

Vsako delavsko krizo izrabijo kapitalisti v svoje lastne namene ter se začno ob prvi priliki boriti proti "pretiranemu" delavskim zahtevam.

Slehnemu je v spominu gibanje za "open shop", ko so kapitalisti vespovsod agitirali za svoj takozvani "American Plan" v namenu, da se bolj izrabijo delavce potom znižanje plač in podaljšanja delovnega časa.

Odpor Ameriške Delavske Federacije ni bil dovolj močan, da bi preprečil oziroma zaustavil to gibanje in zato mora trpeti devetdeset odstotkov ameriškega delavstva vsled omejenih in nesramnih delavskih pogojev.

Tudi sedanjo depresijo uporabljajo kapitalisti v to, da bi podaljšali delovni čas in znižali plače.

Ena največjih jeklarn na vzhodu, Crucible Steel Co. v Harrison, N. J., je zopet uvedla dvanaajsturni delovnik.

Plače po novoangleških pletilnicah in po južnih državah so komaj za spoznanje večje kot so v Evropi.

V velikih skladiščih so bila uveljavljena velika znižanja plač, plače v hotelskih industrijah so pa take kot so bile leta 1911. Natakariji imajo povprečno dvanaajst centov na uro.

Delo otrok je zopet uveljavljeno, in postavo, ki prepoveduje ženskam delati ponoči, vespovsod omalovažujejo.

Po jeklarnah v Alabami mora delati po 42 odstotkov delavcev po deset ur na dan, 27 odstotkov delavcev pa po dvanaajst ur. 22 odstotkov tamošnjih delavcev mora delati po sedem dni na teden, in srečni so lahko oni, ki imajo vsake tri tedne en dan počitka.

To je le približna in medla slika sedanjih razmer.

VABILO

— N A —

VESELICO

kateo priredil

Slovensko Pevsko in Dramatično Društvo

"DOMOVINA"

Pod vodstvom pevovodja Mr. Johna Končan

v SOBOTO, DNE 20. SEPTEMBRA 1930

v SLOVENIAN AUDITORIUM

253 Irving Avenue

Brooklyn, N. Y.

NOVA POLJSKA VLADA

Popolnoma nepričakovano je polkovnik Slawek podal demisijsko svojo kabineta, nakar je sam maršal Pilsudski sestavil novo vlado in ji tudi osebno stopil na čelo.

Do sedaj še ni znano nikakoli oficijelna ali oficijozna enunciacija z vladne strani, ki bi pomenila avtentičen komentar k vladni spremembi. Navezani smo tedaj na sklepanje, kakor izhajajo nujno iz dosedanjega političnega razvoja na Poljskem.

Ker se je izvršila Slawekova demisijska v času, ko je Nemčija po Treviranusovim vodstvom sprožila novo kampanjo za revizijo nemško-poljske meje, kampanjo, ki pomeni morda uvod v oficijelno akcijo v tej smeri, projektirano najbrž v okviru Lige narodov, je umljivo, da se je sprememba v poljski vladi pojmovala kot izraz nacionalne obrambe zoper nemško revanžno politiko. Ni nemogoče, da je nemška protipoljska kampanja povzročila aktivnejši nastop Pilsudskega, vendar je jasno že sedaj, da si maršal, ki je danes in že dolgo gospodar politične situacije na Poljskem, nacionalne obrambe ne zamislja v smislu in obliki koncentracije vseh političnih sil in strank, kakor se običajno zgodi v starih primerih, marveč popolnoma drugače, to je v ojačitvi in radikalnejšem izvajanju one politične smeri in metode, kakor jo predstavlja ves njegov nastop od maja 1926. Tako vsaj si moramo tolmačiti dejstvo, da je Pilsudski v svoj novi kabinet prevzel celokupno dosedanje vlado s samo enim novim ministrom, maršalovim najbližjim prijateljem, in brez Slaweka, ki je šef vladnega bloka in ki naj porabi svojo razpremitiv v ojačitev delovanja in organizacije te stranke, če se sme uporabljati ta nekoliko netočna označba. Slawekova vlada je pomenila režim močne roke, saj so sedeli v njej vsi poglavitni zastopniki one smeri v taboru Pilsudskega, ki zagovarjajo najradikalnejši nastop zoper sejmisko opozicijo, zahtevajo razpust Sejma ter nove volitve in eventualno ekstroirano nove ustave. Vsi ti moški so tedaj ostali v vladi, ki se mora sprito tega tudi nadalje označiti kot vlada močne roke, tem bolj, ker je sedaj predsedstvo prevzel sam Pilsudski. Saj je Pilsudski ponovno izjavil, da ne mara opravljati funkcije predsedstva, ker ne mara imeti "bedaste" opozicijskega parlamenta. Da je sedaj prevzel predsedstvo, si pač smemo tolmačiti kot znamenje, da ne misli imeti opravka s parlamentom, ki se mu tako skrajno nesimpatični, kar vsekakor pomeni, da sedanje Sejmu ni namenjena nikakoli važna vloga več.

Vse to kaže, da se je Pilsudski skoro gotovo odločil k onim radikalnim korakom zoper sejmisko opozicijo, ki so se napovedovali že dalje časa. Marsikdo se je že čutil, kakor radikalno krilo maršalovega bloka tako dolgo odlašalo z energičnejšo akcijo, in pojavljalo se je že nezadovoljstvo med samimi pristajalci Pilsudskega; mnogi poslanci so celo že pretili z izstopom iz njegovega bloka.

Vnanji komentariji so trdili, da Pilsudski odlašalo z odločitvijo, ker čaka, da se gospodarska situacija v državi nekoliko izboljša in se s tem povečajo ter razširijo med narodom simpatije za maršalovo akcijo. Gospodarska delavnost poljske

vlade je bila v zadnji dobi res zelo živahna, dasti se morajo realni uspehi šele pokazati. Dalje je bilo organiziranih v zadnji dobi nekaj grandioznih prireditve, ki so pozicijo Pilsudskega prav gotovo ojačale. Semkaj spada veliki kongres poljskih legionarjev, ki so trdnogardni maršalovi, in pa velika proslava desetletnice zmage nad boljševiki, ki jo je bil zares grandiozno obseben uspeh Pilsudskega, saj se je njegov takratni drzni načrt bitke izvedel proti volji vseh ostalih medrodajnih faktorjev. Udeležba predstavnikov zveze bivših bojevnikov iz velikih zapadnih držav, ki so podali izjave v korist poljski tezi zoper nemške restavracijske poskuse z nenavadno močnim poudarkom, je vnanji vtis prireditve še prav močno povečevala. Zdi se, da so bile te prireditve uvertura v odločitev Pilsudskega, da sam prevzame vodstvo vlade in končno izvede program, ki si ga je zasnoval s svojimi prijatelji in pristaji. Za moža, kakor je Pilsudski, je mogel tudi Treviranusov nastop pomeniti pobudo za tako odločitev, ki naj bi manifestirala, da je Poljski pričakovati uspešne, zmagovite obrambe pred nemško revanžno ofenzivo samo v smeri in smislu maršalove akcije, ne pa morda na osnovi kompromisov s "kompromitirano" sejmisko opozicijo.

Ako vsi ti znaki ne varajo, je z vlado maršala Pilsudskega na Poljskem res nastopila era politike močne roke.

KNEZ STARHEMBERG

SE JE PONESREČIL

INOMOST, Tiroška, 11. septembra. — Knez Ferdinand Starhemberg, brat novega poveljnika avstrijskega Heilmwehra, se je težko ponesrečil, ko je padel s svojim zrakoplovom na tla. Hotel je vreči vneč na grob nekega svojega tovariša-letalca, ki se je pred par dnevi ubil v neki zrakoplovni nesreči.

Iz Worcestra in Cooperstowna.

V Worcestru se je poročila Miss Angela Polich z Jackom Mravetom, sinom ugledne farmarske družine. Svadba je trajala prav po starokrajšem običaju dva dni, in je bilo vsega na razpolago. Mlademu paru želimo obilo sreče!

Farmerji v okolici Cooperstowna priščno pozdravljajo vse newyorške izletnike, ki so se to poletje mudili pri njih. Posebno pozdravljajo družine Merum, Ručigaj, Petek in sploh vse ter jim kličejo: Na veselo svidenje prihodnje leto!

JESENSKE BOLEZNI

"Chicago, Ill.—Tudi sem na železniških boleznih veseli septembra. Povratek jeseni mi je prišel glavo, kapriciozno in znožno spanca, danes so vse te simptome pomiljene, ker

TRINERJEVO GRENKO VINO

mi pomaga proti tem boleznim. Fr. Muzik." Poiskate Trinerjevo grenko vino. Ono vredi čreva k rednemu delovanju, odlična gastrična je in pomaga prebavi. Vzemite ga v malih količinah trikrat dnevno. V vseh lekarnah. — (Adv.)

ADVERTISE

n "GLAS NARODA"

KDAJ STE PRIŠLI V ZDR. DRŽAVE?

Na to vprašanje mora inozemec in dostikrat tudi državljan imeti pripravljen odgovor ob vsaki priliki. Kajti odgovor na to vprašanje služi za dokaz o zakonitem prihodu v Združene države in, kdorkoli ne more dokazati, da je prišel zakonito, je v sumnji, da je prišel nezakonito. Kdor hoče dandanes dobiti prvi državljanski papir, mora dokazati, da je bil zakonito pripuščen v Združene države, in da se to more dokazati, mora v svoji prošnji navesti ime parnika in dan, ko je prišel. Drugače mu je pot do prvega papirja in do državljanstva zaprta — in dostikrat tudi do zasluzka, kajti mnogo podjetij in mnogo uniži zahteva prvi papir od delavcev.

Kar velja za prvi papir, velja seveda tudi za drugi papir. Kdor je dobil prvi papir pred dnem 1. julija 1929, mora sedaj dokazati, da je prišel zakonito. Skratka podlaga za naturalizacijo je zakoniti prihod v Združene države, in da se to dokaže, treba znati, s kakim parnikom je kdo prišel.

Isti dokaz treba dopirinašati, ako kdo zaprosi za "permit", t. j. za dovoljenje po začasnem obisku v stari kraj. Kdor odide iz Združenih držav brez "permita", ima vendarle pravico dobiti od ameriškega konzula izvenkvotno priseljeniško vizo, ali konzul mu izda to vizo le tedaj, ako dokaže, da je bil poprej zakonito pripuščen v Združene države. Imamo prežalostne slučaje nekaterih rojakov, kateri so odšli v stari kraj, pa se ne morejo povrniti v Združene države, ker se ne spominjajo, s kakim parnikom so prvi prišli v Ameriko in zato ne morejo konzulu dokazati, da so bili zakonito pripušteni.

Ravnotako treba dokazati zakoniti prihod, ako inozemec hoče, da se ženi in otrokom pripozna pravica do prenošila v kvoti, kar je dandanes sploh edina mogočnost, da bi prišli v Združene države.

Iz vsega tega je razvidno, kako je važno imeti točne podatke o svojem prihodu. Velikansko pa je število ljudi, ki je pozabilo ime parnika ali datum ali še večkrat oboje. Mnogo ljudi ne zna niti za približni datum prihoda, nekateri niso sigurni niti za leto. To je navsezadnje naravno. Tedaj se ni polagalo mnogo važnosti na te podatke in s časom je človek na nje pozabil.

Kaj naj ti ljudje storijo? Ako je kdo prišel pred dnem 3. junija 1921 in ne more dokazati, da je bil zakonito pripuščen (bodisi ker je prišel nezakonito ali pa ker se ne spominja, kdaj je prišel), sme zaprositi za registracijo prihoda pri najbližji priseljeniški postaji. Treba vložiti posebno prošnjo, priložiti pristojbino \$20 in kasneje podati se na priseljeniško postajo skupaj z dvema pričama. Postopanje traja približno šest mesecev ali še več, predno se zadeva poravnava, in je precej petratno, zlasti za one, ki stanujejo daleč od kake priseljeniške postaje. Ali v mnogih slučajih to je pač edina pot iz težave.

V večini slučajev pa je najboljša, da si človek poišče potrebne podatke o svojem prihodu. To je še najcenejše in prihrani zamudo in mnogo sitnosti. Ali kako naj človek to najde? Bo pač načini, da se to najde. Vsakdo se vendarle spominja na neke okolščine v zvezi s svojim prihodom in na podlagi tega, kar se človek spominja, more strokovnjak

v večini slučajev najti potrebne podatke. Immigrants Information Bureau, ki je našel datume prihoda mnogih rojakov, bi znal iz svoje izkušnje navesti mnogo slučajev, ko človek ni znal ni za leto ni mesec, še manj za ime parnika, pa vendarle po natantnem izpraševanju o vseh okolščinah prihoda je dobil zadosti informacij, ki so končno dovele do najdenja potrebnih podatkov.

Immigrants Information Bureau, 215-4th Avenue, New York City, ki ga vodi naš rojak R. F. Hlacha, rad pomaga rojakom v tem pogledu, kakor sploh v vseh zadevah, tičočih se priseljevanja, naturalizacije, kompenzacij itd.

Za stranke v New Yorku je urad odprt poleg navadnih uradnih ur tudi ob sredah zvečer do 7. ure in v sobotah popoldne.

Dopisi.

Cleveland, O.

Ni moj namen opisovati delavske razmere, ki so itak vsakemu znane, vendar pa ker vem, da čita Vaš cenjeni list tudi naši rojaki, bivši Clevelandčani v daljni Argentini in Uruguay ter Canadi, sem gotov, da jih bo zanimalo vedeti o naših sedanjih razmerah, ki so splošno vse prej kot dobre.

Z delom gre tu čedalje slabše. Srečen je kdor dela, čeprav samo par dni na teden, kajti premmogo jih je, ki so več mesecev, da celo leto brez zasluzka. In kot vse izgleda ni dosti upanja, da bi se kaj kmalu izboljšalo. Tako slabih časov, komaj pomnijo najstarejši naseljenici. Obiljublja se sicer boljše čase, vendar bati se je, da kot vselej, ostane le pri obljubah. Žal da tudi iz stare domovine ni dobrih poročil. Ljudje, katerim je vojna uničila vse, so pod pritiskom neznoznih razmer, revščine, prisiljeni iti v tujino za kruhom, pa radi splošne delavske depresije le malokomu se posreči delo dobiti.

Vendar, čeprav dolgo časa in daleč oddaljeni, ohranili smo vendar ljubezen do rojstnega kraja in, svojih ter to tudi dokazali pri nabiranju darov za orgije. Čeravno različnih nazorov, smo bili edini vsi v tej plemeniti ideji, da pomagamo ubogim ljudem, katerim je cerkev edini kraj, kjer lahko potožijo. Edinemu svojo revščino in gorje. Čeprav v slabih časih so se vsi dobrovoljno odzvali, zato Vam izrekam najsrčnejšo hvalo v imenu vseh župljanov ter si dovoljujem citirati iz g. župnika pisma: "Ljubi Bog naj Vam za trud in pomoč stotero povrne".

Dolžnost me veže, da se posebej zahvalim Jožefi Stanič, ki se je toliko trudila, Katarini Stefančič in soprogu ter Elizi Pozareli, ki so z avtom obiskali rojake na iztočni strani mesta, ter Franku Dugar za vožnjo in spremstvo v Lorain, O., kot tudi Ivanu Dugar ter soprogi, Franku Durgava, Nežiki Jančar ter Mary Virant za prijazen sprejem.

Imena darovalcev:
Po \$5.00: Frank Dugar.
Po \$3.00: Katarina Stefančič, Justina Belič.

Po \$2.00: Anna Pihler, Ana Peršič, Eliza Pozareli, Katy in Rok Kogoj, Ivan Stigar, Stefan in Mary Bevcar, Any Šabec, Jožefa Kocin, Sofie Drescig, Angel Srenšček.

Po \$1.50: Franca Križnič.

Po \$1.00: Frank Pozareli, Anton Pozareli, Julija Ipavec, Urška Sprajc, Mary Oblak, Mary Virant, Nežika Jančar, Ivan Dugar, Frank Durgava, Josip Durgava, Alojz Dugar, Paula Čepirio, Jožefa Stanič, Franca Skebe, Mihael Bevcar, Olga Vogrič, Ivan Peršič, Luize Piks, Anžon Dreščig, Stefan in Rozi Vaga, Mary Zrimc.

Po 50c: Frank Oblak.
Po 25c: Ivan Čerovic.
Skupaj \$54.25. (Lir 1000).
Znesek sem odposlal na Sakser State Bank, New York, po Money order z naročilom, odposlati ga na določeni naslov.

Še enkrat najlepša hvala vsem.

Angelj Vistov.

Opomba: — Denar je bil poslan na: Rev. Karol Reja, Romžina di Canale.

Peter Zgaga

Ponoči stoji na cesti ob zidu posojilnične palače možakar in pritiska uho na steno.

Mimo pride znanec in začuden vpraša:
— Ali si znorel? Kaj pa tiščiš uho na zid?

— Poslušam, kako tečejo obresti.

*

— Zele smo presenečeni, da še nismo dobili denarja, katerega smo že opetovano terjali. — je pisala tvevka.

— Nikar se ne čudite, saj ga še nismo poslali, — se je glasi odgovor.

*

— Kaj vam pa tako ugaja na tej igralki, da tako navdušeno ploskate?

— Nisem dobro videla, kako ima narejene rokave, pa bi rada, da pride še enkrat na oder.

*

— Prijatelj, ali te ne bi veselilo obedovati z menoj?

— I seveda, to se razume.

— No, potem pojdi čimprej domov, in naroči svoji ženi, naj pripravi obed še za enega!

*

— Včeraj sem govoril svojo prijateljico. Do ušes je zaljubljena vate. Dejala je, da znaš tako lepo pripovedovati, da bi te neprestano poslušala.

— Vem, toda če bi se poročila, bi moral poslušati jaz.

*

Zdravnik pregleda pacienta in pravi:

— Vam sploh nič ni. Svetoval bi vam edino manj kaditi. Tri cigarete dnevno imate več kot dovolj.

Pacijent se naglo obleče in odide. Zdravnik plane za njim in zakliče:

— Počakajte vendar, saj moram dobiti za svet 2 dolarja.

— Kako to? Saj vašega nasveta ne bom poslušal.

*

Te dni je poročalo časopisje, da je velik medved odvedel neko žensko.

— Ubogi medved — je pristavil dragi rojak.

*

Ameriški turisti so pustili lani v Mehiki petintrideset milijonov, v Kanadi pa petsto milijonov dolarjev.

Kanadi in Mehiki je dosti na tem, da obdrži Amerika svojo prohibicijo.

*

Učenjaki pravijo, da je zemlja stara že tri milijarde let.

Navzlic svoji starosti je pa še jako dobro ohranjena.

*

Neko žensko so vprašali: — Kdo pa je tisti možik, s katerim smo vas videli včeraj? Morda je vaš ljubimec.

Ona se je zvokno zasmejala: — Kaj vam ne pada v glavo. Da bi imela tako pokveko za ljubimca? O ne, motite se. Tisto je moj mož.

*

Povelje za strožje izvedenje prohibicijskih postav je povzročilo v zveznem glavnem mestu veliko razburjenje.

Je vrag, če mora zdravnik požirati svoje lanske zdravilo, in če je zdravilo salamsensko grenko.

*

V Lakewood je neki možik dosegel častljivo starost 101 leta.

Ko so ga vprašali, kako je mogel doseči tako visoko starost, ni mogel odgovoriti.

Morda je k temu precej pripomoglo dejstvo, da je možak še vedno pečlar?

*

Prebivalstvo države Mississippi si je zopet privoščilo izredno zabavo s tem, da je hčalo dva zamorta.

Kaj se hoče, živimo pač v dobri civilizacije.

*

NOV DOKAZ VARNOSTI PRI NAS NALOŽENEGA DENARJA

Finančna uprava države New York je priznala našo banko onim, pri katerih lahko država New York nalaga svoja denarna sredstva. S tem odlokom je postala Sakser State Bank "OFFICIAL DEPOSITORY of the STATE of NEW YORK."

Da je naložila država New York denar pri nas, je nov dokaz za varno in solidno poslovanje našega zavoda.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poskušajte to vaši brez izjeme,
to vam je stvarnost domače
banka.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ANDRÉ BIRABEAU:

RAZKOŠNI OBED

Jaz in Tadeus se vidiva vsaki dan v malo pokramljiva. Ondaj sva govorila o božičnih in novoletnih praznikih in o dobrih obedah, ki bi bilo naravnost strahotno, če bi si jih ne privoščili ob takšnih prilikah. Dejal je:

— Ob takšnem času me obide vedno isti spomin. In vsakokrat me požreka na isti način. Ej, ne migaj z ušesi: je samo majhna zgodba. Pomisli, bil je čas, ko sem hotel biti pesnik. Ni bilo večer, seveda. Če bi hotel vedeti za datum, pomisli, da mi je bilo takrat komaj dvajset let, pogled moje sive lase in izračunaj. Moj ubogi oče je imel svoje misli o moji karieri: "Sin moj," mi je dejal, "če hočeš biti varen glede svojega zaslužka, izberi si poklic, ki izkoristi tvoj stalnejši človeški strast. Dve stvari sta, ki se ju človek ne bo nikoli naveličal: jesti in prepirati se. Jaz sem trgovec, ti postaneš odvetnik." In tako me je poslal v Pariz.

Ne rečem, da bi moj ubogi oče ne imel prav. Žal pa je izkoristil v majhni vasi veliko človeško strast, do jedi in do ga ni obogatilo. In podpora, ki mi jo je pošiljal, dočim sem se mučil na pravni fakulteti (in misli na pesništvo), mi res ni dovoljevala, da bi obedoval v najboljših restavracijah. Jedel sem v bližini Clunyja "po stalnih cenah" — a so bili vendarle lepi časi, o, da! In ne bom opravičeval stalnih cen: trebih mi sicer ni počil od njih in vino je bilo morda malce kislo, a končno bilo je vse zelo pošteno. Samo, lahko bi bilo še boljše, seveda. In včasih smo sanjali o tem boljše.

Pravim "smo", ker nas je bilo mnogo v istih okoliščinah, ki smo jedli iz istega lonca. Moj najboljši prijatelj se je imenoval Francois. (Povem ti samo ime, ker ga poznaš tudi po prilici.) Bil je mladenič po domišljiji in zgovornosti: ni se vedel dobro, kam bo prišel, a je bil gotov, da bo prišel. Ta čas je obiskoval kakor jaz pravo. "Studiram zakonike kakor sabljanje," je pravil, "moraš se znati braniti kakor napadati."

Nekega božičnega večera sem ga našel v naši gostilni. "Tudi ti si tu!" mi je dejal. Jaz sem se udaril po čepu in ta kretnja je bila zelo jasna. On pa je gledal porjeto tetelne z ohrovtom, ki so nam jo

Za blede, suhe, slabe ljudi

(Bledi, suhi, slabi ljudje bodo veselili, ko zvedo o Nuga-Tone zdravilu, ki naredi dosti močnejše, zdrave krvi. Ta izvrstna zdravila odnese in telesa strupene ostanki nastale vsled zaprtosti, ki je varok nepotrebne bolezni in revščine. Nuga-Tone uredi in očisti organe, da boljši apetit, odpravi nepravilnost, pline in vžigane žolce in čreva, odnese obstojne in melurine, ter druge enake bolezni povzroči vsled nepravilne delovanja črevesja.)

Potem, ko ste viali Nuga-Tone nekaj dni, se prilete počutiti boljše, vaše spanje je počitno in osvežljivo, in vstanete v jutro močnejši in energični. Vi lahko kupite Nuga-Tone kjer koli so prodajajo zdravila. Ako vaš trgovec nima tega v zalogi, mu recite, naj ga naroči za vas od njegovega prekupevalca.

— Adv.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KONEC UŽIGALIC

Kadilci bodo kmalu lahko brez vžigalic in bencinskih zažigalnikov. Neka tobačna trdnica naznanja kadilcem nove cigarete, ki se bodo prižigale, če jih bo karlice podrgnil ob skatlico. Kemik, ki deluje v tovarni, je izumil novo netilo brez vsakega okusa in neodvisno od vremenskih nepravil. Nove cigarete bodo prodajali v neogorljivih, ognja varnih skatlicah.

TEKME ZA PRVENSTVO

V soboto, dne 13. septembra, se bodo vršile na Gas Companies A. A. polju, Van Alst in Winthrop Avenues, Astoria, Long Island, značilne tekme, katerih se bo udeležilo nad 750 industrijskih atletov. Zmagovalci bodo deležni darila, ki ga je daroval predsed. Matthew S. Sloan.

Tekem se bodo udeležili uslužbenici Consolidated Gas Company in ž njemu združenih družb, The New York Edison Company, The Brooklyn Edison Company, The United Electric Light and Power Company in The New York and Queens Electric Light and Power Company. Del New York Edison skupine bodo tvorili tudi uslužbenici Electric Light and Power Company.

Zmagalci bodo poleg nagrad dobili tudi zlate, srebrne, oziroma bronzaste kolajne.

Med drugimi bodo nastopili Frank Hall, Jack Ronan, Tommy Dowd, Billy Gerrity, Via Maio, Bill Spring, Ed Winterboton, Dorothy Blatter, Gertrude Driscoll, Hellen Miller, Mary Casey, Mae Hurley itd.

Tozadnevnu odboru načeluje J. J. L. Valden.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo. — Uprava lista

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poudarjen o potnih listih, prtljaji in raznih drugih stvarih. Vsi naša dolgotrajna izkušnja vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila vedno le prvotne brzo-potnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odstopovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj en mesec pred nameranim odstopovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJE IZ STAREGA KRAJA

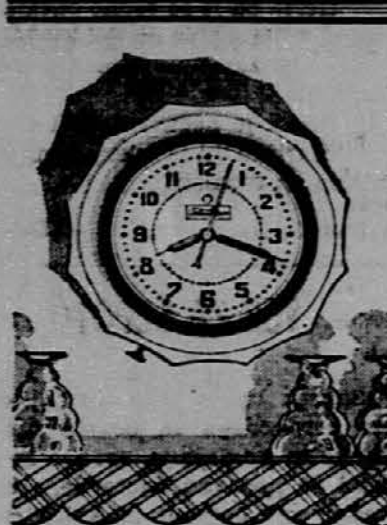
Glasilo nove ameriške priseljenike postaja, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 545 priseljenecov letno, a kvotni višaji se izdajajo samo onim priseljenikom, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, močnejši ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1922. leta poročili; žene in neporočeni otroci žup 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci žup 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavni pripadniki v to državo na glavnih tistih.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznane in znane prijatelje.

BANKER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET

NEW YORK

Pravi ČAS S Vedno!

DOSTI BOLJ nerodno je zamuditi vlak za eno minuto kot pa za deset minut. Toda — Zakaj pa naj bi bili pozni?

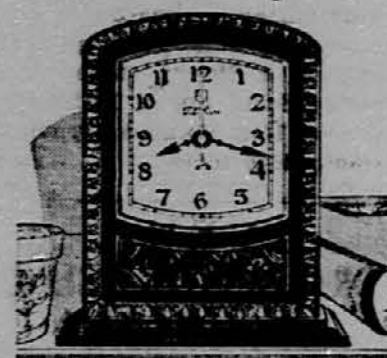
TELECHRON Električne Ure

kažejo pravilen čas ne zahtevajo mazanja ni jih treba navijati ampak spojin s katerimkoli spajalom električnega alternativnega toka

TELECHRON preskrbi razne ure, pripravne za vsako sobo v hiši.

Zgoraj: kuhinjski Telechron barve na izbero Spodaj: Telechron št. 356 vsaka

\$9.75 denar v gotovini

ali plačate \$1.75 na roko in \$1.40 na mesec z vašimi prihodnjimi šestimi računi za elektriko.

V vseh naših izločbah The New York Edison System The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc. The United Electric Light and Power Company New York and Queens Electric Light and Power Company The Yonkers Electric Light and Power Company

IZUMITELJ SCHAPPELLER IZGINIL

Z Dunaja javljajo, da je znani izumitelj "prostorne sile" Schapeller neznano kam izginil in ostavljal razen svojega skrivnostnega laboratorija tudi lepe stotisočake dolgov. Schapeller je z veliko spretnostjo vodil za nos rane lahkovarne ljudi, obetajajo jim, da bo njegov izum "prostorne sile" za vedno spodril električno in parno silo. Napram lajkam je bil moč izredno gostobeseden in jih je omrežil s svojimi velikimi navideznimi učenostjo, med tem ko se s strokovnjaki ni hotel spuščati v razgovor, češ da bi mu ti prevzeli izum. Ker je bila "prostorna sila" namenjena zlasti v to, da iz velike daljave uničuje cele armade, je naravno, da se je za izum zanimal tudi bivši cesar Viljem, ki je Schapellerju nakazal velike vsote denarja, obetajajo si koristi od izuma. Schapeller si je kupil v Avstriji graščino in jo upravljal kneževsko opremljen, vendar pa njegovi denarni založniki niso hoteli še dalje čakati na njegovo "prostorno silo". Prišli so nanj pritiskati in izumitelj se jih je moral rešiti z begom iz Avstrije.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Ameriki.

ANDREE-JEVA EKSPEDICIJA

Koncem prejšnjega meseca je neka skandinavska ekspedicija slučajno našla na Balem otoku ostanki raziskovalca Andree-ja in njegovih tovarišev. Zgoraj je balon, s katerim se je podal drzni raziskovalec pred 33 leti proti severu, spodaj je pa njegova slika.

Nase pokolenje, ki obožuje polkovnika Lindbergha in vidi po pravici v njem vzor pogumnega letalca, je skoro docela pozabilo na moža, s katerim se niti Lindbergh ne more primerjati. To je bil Sven Salomon Andree, ki se je napotil pred 33 leti z balonom Svalbarda, odnemo takrat še Spitzbergov proti Behringovi ožini z namenom doseči severni tečaj po zračni poti. Že pred letom 1893 je napravil devet pletom s svojim balonom "Svea", 19. oktobra 1893 se je vsa Švedska balala za Andreea, ko se je raznesla vest, da so videli njegov balon 20 m nad razburkanim Baltičkim morjem, ko ga je gnal vihar proti strmim pečnam finske obale. Vsi so mislili, da prvi Andree s svojim balonom v smrt. Toda takrat mu je usoda še prizanesla. Balon je vihar treščil ob skale, pa je odletel od njh in padel v morje. Andree je skočil iz gondole in skobacal na bližnji otok, vohar pa je balon brez gondole dvignil in odnesel kdove kam.

Samo mož, ki je bil v tako groznem položaju, je mogel zasnovati dve leti pozneje načrt poleta z balonom nad severnim ledenim morjem. Andree se je k poletu temeljito pripravil. Vedel je točno, koliko tehta vsaka vrva, vsak vijak. V balonu naj bi bilo 4500 kubičnih metrov vodika, premer naj bi znašal 20 m in debele, dolge vrvi, ki bi se vleklo po tleh, naj bi držale balon vedno na isti višini. Ob straneh je imel balon nekakšne plavuti, s katerimi se je dala vsaj deloma določati smer. Gondola iz vrbovega pranja je imela strešico in padalo, joča vrata, skozi katera se je prišlo v notranjost, kjer je bilo prostora za dva ležalca moža. O tem balonu je bil Andree prepričan, da se bo držal v zraku 30 dni. Za vsak primer je imel s seboj sani, smuč, čoln in tri puške. Imel je tudi neke posebne vrste samovar, ki se je spuščal na vrvi globoko pod gondolo, kjer so ga s pomočjo druge vrvi prizigali in kuhali na njem. Poleg tega je vzel ekspedicijo s seboj 13 plutovinastih skatlic, ovitih z medenasto živo. V vsaki je bila kovinska cevka za pisma. Skatlice so bile označene s številkami in zadnjo je hotel Andree vreči iz balona nadalje proti severu. Za zvezo s civiliziranim svetom je vzel s seboj 50 najboljših poštnih golobov.

O pripravah in opremiti ekspedicije je bila napisana cela knjiga. V takratnih časih je bilo to pravo čudo. Andree se je hotel s svojimi prijatelji dvigniti na Danskem otoku blizu severne obale Svalbarda v začetku julija, ko je nad ledenim morjem večni dan. Govoril je neprestano o svojem poletu iz Göteborga v Gortland, ko je preletel v 3 urah 40 mil. S tako hitrostjo bi dosegel severni tečaj v 9 urah, če bi pihal nasprotni veter, pa v dveh dneh. Če bi šlo vse posreči, bi bil čez teden dni nekje pri Nome na Alaski ali pa v deželi Čukčev v najvzhodnejši Aziji. Eni so trdili, da je Andree domišljavec, drugi so ga imeli za norca. Vendar so se pa našli ljudje, ki so njegovo ekspedicijo financirali. Treba je bilo 130 tisoč švedskih kron. Polovico je dal znani Alfred Nobel, četrtino kralj Oskar, četrtino pa javne zbirke.

Kdaj je in kako je Andree s svojo ekspedicijo odletel proti severu, je bilo že poročano. 14. junija 1897 se je zadržala po čudnem naključju pri Danskem otoku slavnega ladja "Fram" in presenečeni Andree je zvedel, da je poveljnik Fridtjov Nansen zapustil ladjo pred poldrugim letom in se napotil s poročnikom Jchanesom proti severnemu tečaju. Ta čas je bil pa Nansen že rešen. 11. julija ob pol 3. popoldne se je balon "Oerner" (Orel) dvignil in odplul proti severu.

Ko celih 14 dni ni bilo o ekspediciji nobene vesti, so tudi največji optimisti obupali. Nihče več ni mislil, da bo Andreejeva ekspedicija dosegla severni tečaj. Ljudje so se zanimali samo še, kam je balon zanesel. Mnogi so vedeli pripovedovati, da so videli balon, eni nad zapadno obalo Greenlandije, drugi nad severno Sibirijo, tretji nad Sahalinom, severnoameriški Indijanci nad angleško Kolumbijo in v najsevernejšem delu Kanade. Jeseni so poslali Švedi za Andreejem pomožno ekspedicijo, ki je preiskala ledeno sibirsko obalo, pa ni ničesar našla.

Minili so meseci, minila so leta. Izmed plutovinastih skatlic, katerih je bilo kot rečeno 13, so jih našli čez 2 leti samo 5. Tri so bile uničene, eno so potegnili iz morja na severni norveški obali, drugo pa na Islandu. Obe je vrglo morje iz dna. — Vreme krasno, razpoloženje imenitno, — je pisal Andree. — Vse v redu. Izmed vseh golobov je priletel samo eden. — Pri nas vse v redu. — To je že tretji golob. Andree.

In od takrat ni bilo o Andreejevi ekspediciji celih 33 let ne duha ne sluha.

NA POTI K BIKOBORBI

Pri mestu Jaon v Andaluziji se je zrušil most preko reke Gvadalkivir v trenutku, ko sta preko mostu vozila dva težka tovorna avtomobila s šestimi biki, določeni za bikoborbo v Almeriji. Most se je bočil kakih 15 metrov nad skalovito reko in sta se avtomobila popolnoma razbila. Vse šest bikov, ki so bili itak določeni za smrt, je pri tem poginilo, pa tudi trije spremljevalci so našli smrt na skalovju in v valovih reke.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

- 21. septembra: S. N. D., Cleveland, Ohio.
- 12. oktobra: Newburg-Cleveland, Ohio.
- 30. novembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
- 7. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
- 14. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.
- Ker odpotujem v Evropo koncem decembra, prosim, naselbine, ki želijo imeti koncerte, da sporočijo do 15. septembra na sledeči naslov:

Svetozar Ba novec, 8233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

DRUGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

14

(Nadaljevanje.)

— Da, to smo v resnici, — je pritrdila Gerta. — Vse se nam pone- sreči! Če mislim, kako je zadelo Lora pri onih milijonirjih! Jaz pa... Sedeti moram tukaj ter poslušati vedno stokanje Maričke! Dolgo tega ne vzdržim več!

— Ah, ti! Navdušenje matere za Gerto se je precej poglobilo po po- lomu v Brnu. — Vsega kriva si le ti! Če bi že preje vedela, za kaj si pravzaprav talentirana, bi...

— Mama to si prepovedujem...
— Jaz govorim resnično! O tem so bili vsi kritiki edini. Sedaj mo- ramo rešiti, kar je sploh mogoče. Gerta, ti se moraš konečno odločiti, da daješ pouk v igranju na klavir. Tako ne moremo živeti naprej. Gospa Markbreiter me je včeraj naprosila, naj ti povem...

— Dosti! Jaz ne poučujem otrok tega mesarja. Jaz sploh ne maram poučevati. To, prosim enkrat za vselej!

— Gerta, kaj pa nameravaš storiti?

— Tisočkrat rajše imam: — iskati primeren engagement!

— To ne bo prišlo nikdar!

— Bo že prišlo. Vsak talent potrebuje danes časa, da se prerine!

— Kaj, če bomo pri tem vsi umrli?

— Ne bomo umrli. V najslabšem slučaju se poročim!

— Poročiti se. Koga pa?

— Merkerja, naprimer.

— Ta se vendar ne briga zate!

— Smešno! Če bi le hotela, bi se že brigal!

Marička se je nasmejala, kljub svojim bolečinam.

— Ne moti se. On te je pustil le radi Lore in lekarnar tudi. Jaz vem iz dobrega vira, da ji je v zadnji uri napravil ponudbo za zakon!

— Neumnost! Zgrabila bi z obema rokama. Take so vse: — čeden obraz...

Ni mogla pa govoriti naprej, kajti mrzlica jo je pričela zopet lo- miti.

Zunaj je pozvonilo.

— Hvala Bogu, zdravnik!

— Gotovo si se zopet prehladila, — je rekla gospa Amalija ter od- hitela ven, da odpre vrata.

Enajsto poglavje.

Bil je v resnici dolgoletni zdravnik Bergmeisterovih, dr. Rank, ki je stopil noter v spremstvu Bergmeisterja.

— Ti? — je rekla gospa Amalija, ko je zagledala svojega moža, — ali je že tako pozno? Ali je šole že konec?

— Ne, le meni je tako slabo! Čutim se tako izmučenim. Doktor Rank, s katerim sem se spodaj sestel, misli tudi...

— Da se moraš za par ur temeljito odpočiti. Tako je, gospa Berg- meisterjeva, če pride človek v leta. Delati in vedno delati! Stranski pouk mora na vsak način opustiti. In dobro se mora prehranjati! Vsak stroj je treba večkrat namazati! Dajte mu čisto tokajca ali malage, to mu bo dobro storilo! Nato pa močno juho z jajcem... Sedaj pa hočem pogledati Maričko!

Izginili je v stanovanjski sobi.

Bergmeister je odšel, spremljan od svoje žene, v sobo ter legel.

Njegova žena pa si je medtem trapila možgane, kje naj vzame to- kajca ali malago, kajti na posodo ne da lekarnar ničesar.

Dve minuti pozneje je tam poiskala zdravnika. Njegov obraz je bil resen in blede.

— Gospa Bergmeister, — Marička mora iti v bolnico! Mora...

— Jezus, Marija, — je zakricala mati na glas, — vendar ni ničesar nevarnega!

— Zelo nevarno! Zastrupljenje krvi! Le hitra amputacija more re- šiti vašemu otroku življenje! Nikarte kričati, kajti vaš mož ne more prenesti tega. Povejte mu vi sami. Z Maričko sem že govoril — ter je popolnoma mirna. Najboljše je tako. Perilo in druge stvari lahko pri- nesete za njo. Sedaj pa nikakega dolgega slovesa! Kar je treba storiti, mora biti storjeno, brez solza in jadicovanja!

On je lahko govoril. Vedeti, da bo videla svojega otroka le kot po- habljenca, ki bo za vse življenje odvisen od pomoči drugih, je bilo več kot je mogla prenesti gospa Amalija!

Glasno jokaje planila v sobo ter potegnila Maričko, ki je sedela tam mirno in udano, na svoja prsa.

— Moj otrok! Moj ubogi otrok! Jaz te ne dam! To se ne sme zgo- diti...

— Mora se, mama, kajti drugače bom umrla! — je mrmrala Ma- rička brez naglasa. — Ne delajte mi stvari še bolj težke!

Zdravnik je storil vse, da napravi konec temu prizoru. Prijel je pr- vo odelo, jo zavil krog borgega telesa Maričke ter jo odvedel s silo iz so- be. Na obrazu je kazal veselo zaupanje, čeprav je izgledalo drugače v njegovi notranjosti.

— Ah, le roka! — je govoril. — Seveda, če bi bila noga. Prav lahko postanete stara še sto let. In kako vas bodo pitali v bolnici! Vedno kur- je juho in piške, kar si boste mogli sploh želeči!

Gospa Amalija je zrla za obema, s pobito glavo. Ko je prišla zo- pet k sebi, se je ozrla za Gerto.

Soba je bila prazna. Šele sedaj ji je padlo v glavo, da ni že preje za- pazila Gerte v sobi.

Gnana od zlih slutenj je odhitela proti sobi svojega moža.

Tam je našla Gerto v resnici, ko se je ravno sklanjala, vsa solzna, nad telo svojega očeta.

Bergmeister je le še hropel.

— Papa, — kaj pa ti je? Jaz sem, Gerta!

— Ti mu vendar nisi povedala? — je rekla gospa Amalija, ki se je zelo prestrašila, ko je zagledala svojega moža v tem nevarnem stanju.

— Zakaj pa ne bi? — On ima vendar pravico, je rekla Gerta, vsa zmedena.

— Zdravnik je prepovedal! Oče je prišel domov iz šole, bolan... Pri- nesel vendar hitro malo mrzle vode, da napravim obkladke! On ima že večkrat take napade...

Ko je Gerta prinesla zahtevano ter je Amalija položila obkladke na prvi bolnika, je rekla:

— Hitro skoči v lekarno ter pokliči prvega zdravnika. In prinesi tudi malago, najboljšo!

Vse pa ni nič pomagalo, kajti že predno se je Gerta vrnila, je pre- nehala utripati utrujeno srce. Zdravnik ki je prišel pet minut pozneje, je mogel ugotoviti le smrt.

— Slabo srce! Dolgo bi ne mogel več opravljati svoje službe!

*

Kaj naj storiš? Kako naj žive naprej?

Gospa Amalija si je večkrat na dan stavljala isto vprašanje.

K pogrebnim stroškom ter bolniškim izdatki za Maričko so prišli še nadaljnji dolgi. Minimalna penzija za oba sploh ni prišla v poštev.

Če bi Rudolf vsaj dobil mesto meščanskega učitelja! Z njegovo pla- čo bi lahko vsi živeli.

Zaenkrat pa ima šele v žepu svojo diplomu in mesto na ljudski šoli, prinaša le toliko, da se more sam preživeti.

Gerta pa je še vedno čakala na engagement ter metala medtem pre- vidno svoje mreže na doktor Merkla.

— Mi smo ljudje brez sreče in zvezde! — je rekla turobno gospa Amalija.

Pletla je nogavice, dočim so se vršile vse te neprijetne stvari krog nje. Marička, ki je tekom zadnjih par dni zopet doma, leži, blede in one- mogla na otomani.

(Dalje prihodnjič.)

VSE ZA LEPOTO

Sahara ima v sebi nekaj poseb- no privlačnega za bogate Ameri- čanke in Angležinke. Francoske ob- lasti so nedavno ugotovile, da je vedno več bogatih in kultiviranih žensk, ki se odločijo za primitivno življenje domačinov pod palmami v oazah. Ko so se Francozi zana- mali, kje tiči vzrok, so prišli do pre- pričanja, da bogatih dam ne pri- vabi v puščavo fata morgana, tem- več suh zrak nad segretim sahar- skim peskom, od katerega si obta- zajo dame pomlajenje. Francoski zdravniki so že davno domnevali, da ima saharški pesek to čarobno moč. Že dolgo pošiljajo pariški zdravniki svoje bogate pacientke v Biskro, Tuburk in druge kraje v puščini, da si odpočijejo od bur- nega družabnega življenja. Med glinstimi kolibami, sredi krepkih, zdravih in temperamentnih do- mačinov pozabijo vsega site dame na vse viharje življenja in v njih se zdrami nova sila in veselje do življenja.

Sahara in saharško lečenje mo- dernih žen, katere je izčrpalo bur- no pariško življenje, je postalo zad- nja leta prava strast. Popotnik, ki potuje z avtobusom po Sahari, sre- ča mnogo evropskih dam, ki se po- cutijo v novih razmerah vsaj tako dobro, kakor doma, če ne še bolje. Po oazah prebivajo večinoma bo- gate Američanke in Angležinke. Pozornost vzbujajo tem bolj, ker se Arabke podnevi zelo redko prikaže- jo iz hiš. Življenje v Sahari nika- kor ni romantično. Belim ženam se ni treba, da bi jih črnooki Be- duiini ugrabili. Alžirski del Sahare je že tako mima kolonija, da se napadov ni treba bati. Zanimivo je, da mnoge ameriške in evropske dame sicer zahrepe po vele- mestnem življenju, toda komaj preživijo nekaj dni v Parizu, Lon- donu ali New Yorku, se vrnejo zo- pet v puščavo.

COL. H. MURRAY JACOBY, IZREDNI POSLANIK

Znani republikanski voditelj, ki je znan tudi mnogim Slovincem, col. H. Murray Jacoby, je bil ime- novan posebnim poslanikom Zdru- ženih držav ter bo zastopal Ameri- ko pri kronanju abesinskega kra- lja, ki se bo vršilo dne 2. novem- bra. V Abesinijo ga bo spremljal ge- neral William W. Harts vojvodka ataše ameriškega posništva v Parizu.

Col. H. MURRAY JACOBY

Mrs. H. MURRAY JACOBY

CENA DR. KERMOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER)
Stane samo \$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York City

Na obisk v staro domovino

zamore potovali vsak ameriški državljani in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavnim potom došel v to deželo. Kdor je torej namenjen poto- vati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udob- no in brezskrbno potoval. To leto priredimo še sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

DRUGI JESENSKI IZLET

3. oktobra

24. oktobra: TRETJI JESENSKI IZLET
12. decembra: VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH PROGI preko Trsta

PRIHODNJI IZLET

z motorno ladjo "VULCANIA"
dne 8. oktobra 1930

Nadaljnji izleti po isti progi:
23. novembra—"SATURNIA" 10. decembra—"VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, per- mitov itd., pišite na najstarejšo slovensko tiskarno, preko katere so že sto in sto tisoč potoval v popolnem zadovoljstvu. Vseled 40 letne prakse v tem poslu vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380

POZOR, ROJAKI

Is naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina polna. Ne ča- kajate torej, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ad direktno, ali pa pri enem slede- čih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laublin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffid.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayak.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verblich
Chicago, Joseph Blich, J. Bevid.
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fabre.

Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich.
J. Zaletel, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovšek in
Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Ja-
nezlich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouše, Frank
Pucelj.

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouše.

Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povša

Virginia, Frank Hrvatic
Sheboygan, John Zorman.

West Allis, Frank Skok.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Maala.

OHIO

Barberton, John Balant, Jos. Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas.
Karlinger, Anton Simcich, Math.
Slapnik.

Eucild, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.

Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek.

Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Mary Hribar

Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.

Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Bresovec, V. Ro-
vanšek.

Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Jupan-
čič, A. Škerlj.

Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.

Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fe-
renchack.

Irwin, Mike Pauahak.
Johnstown, John Polanc, Martin
Korosheta.

Krayn, Ant. Taušelj.
Luzerne, Frank Balloch.

Manor, Fr. Demahar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.

Midway John Žust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arb.
in U. Jakoblich, J. Pogačar.

Presto, F. B. Demahar.
Reading J. Pesčec.

Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Škerlj.

Fr. Schifrer.
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel.

UTAH

Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA:

Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Trautnik in
Jos. Koren.

Racine in okolico, Frank Jelenc.

WYOMING

Rock Springs, Louis Tauscher.
Diamondville, F. Lumbert.

Kretanje Parnikov

Shipping News

13. septembra:
George Washington, Cherbourg, Ham-
burg

Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova

15. septembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen

16. septembra:
Europa, Cherbourg, Bremen

17. septembra:
Berengaria, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

18. septembra:
Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen

19. septembra:
Paris, Havre
Saturnia, Trst
Majestic, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotter-
dam

20. septembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

22. septembra:
Reliance, Cherbourg, Hamburg

23. septembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen

24. septembra:
Mauretania, Cherbourg
America, Cherbourg, Hamburg
New York, Cherbourg, Hamburg

25. septembra:
Dresden, Cherbourg, Bremen

26. septembra:
France, Havre
Homerik, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter-
dam
Augustus, Napoli, Genova

27. septembra:
Leviathan, Cherbourg

1. oktobra:
Aquitania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Ham-
burg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

3. oktobra:
Ile de France, Havre
Europa, Cherbourg, Bremen
Olympic, Cherbourg

4. oktobra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer,
Rotterdam
Conte Biancamano, Napoli, Genova

6. oktobra:
Republie, Cherbourg, Hamburg
Resolute, Cherbourg, Hamburg

8. oktobra:
Volandia, Trst
Berengaria, Cherbourg
Columbus, Cherbourg, Bremen
President Roosevelt, Cherbourg, Ham-
burg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

9. oktobra:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen

10. oktobra:
Paris, Havre
Majestic, Cherbourg
Statendam, Boulogne sur Mer, Rot-
terdam
Roma, Napoli, Genova

14. oktobra:
Bremen, Cherbourg, Bremen

15. oktobra:
Mauretania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Ham-
burg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

16. oktobra:
Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen

17. oktobra:
France, Havre
Homerik, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotter-
dam

18. oktobra:
Leviathan, Cherbourg
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova

22. oktobra:
New York, Cherbourg, Hamburg

23. oktobra:
Dresden, Cherbourg, Bremen

24. oktobra:
Ile de France, Havre
Saturnia, Trst
Europa, Cherbourg, Bremen
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

25. oktobra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotter-
dam

29. oktobra: